



कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठातील भगवान महावीर अध्यासनास ५० हजारांची देणगी कुलगुरू डॉ. डी. टी. शिर्के यांच्याकडे सुपूर्द करताना जिनगोंडा पाटील.

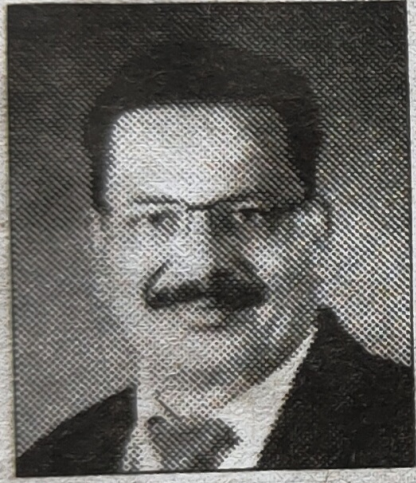
महावीर अध्यासनास ५० हजारांची देणगी

कोल्हापूर : जिनगोंडा आप्पा पाटील यांच्याकडून शिवाजी विद्यापीठातील भगवान महावीर अध्यासनास ५० हजारांची देणगी देण्यात आली. कुलगुरू डॉ. डी. टी. शिर्के यांनी ती स्वीकारली. पाटील मूळचे कोगनोळी येथील असून, कागल येथील यशवंतराव घाटगे हायस्कूलमध्ये शिक्षक होते. डॉ. शिर्के यांनी त्यांना देणगीबद्दल आभार व्यक्त केले. अध्यासनाचे समन्वयक प्रा. डॉ. विजय ककडे यांनी अध्यासनाच्या इमारत बांधकामास सर्व दानशूर, अहिंसाप्रेमी व्यक्ती व संस्थांनी मदत करावी, असे आवाहन केले. देणगी ऑनलाईन व क्यूआर कोडने देणेची सुविधा उपलब्ध असल्याचे त्यांनी सांगितले. या प्रसंगी प्र-कुलगुरू डॉ. प्रमोद पाटील, कुलसचिव डॉ. विलास शिंदे, चंदन डवर, प्रा. बी. डी. खणे व पुष्पाताई पाटील उपस्थित होते.

पुण्यनगरी

प्रा. मोहोळकरांचा संशोधनातील ८ हजार सायटेशनचा टप्पा पूर्ण

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठाच्या पदार्थविज्ञान विभागाचे शास्त्रज्ञ डॉ. आण्णासाहेब मोहोळकर यांनी नुकताच संशोधनामध्ये ८ हजार सायटेशनचा टप्पा पूर्ण केला आहे. त्यांच्या शोधनिबंधांना आजवर ८१९० सायटेशन मिळाली आहेत. जगभरातील ८ हजारांहून अधिक संशोधकांनी डॉ. मोहोळकर यांच्या संशोधनाचा संदर्भ



आपल्या शोधनिबंधात दिला आहे. त्यांच्या या यशामुळे शिवाजी विद्यापीठाचा सायटेशन व प्रगती आलेख वाढत चालला आहे. यानिमित्ताने विद्यापीठाला आंतरराष्ट्रीय बहुमान मिळाला आहे. डॉ. मोहोळकर यांना याआधी अमेरिकेच्या स्टॅनफोर्ड विद्यापीठाने प्रसिद्ध केलेल्या जागतिक क्रमवारीत टॉप २ टक्के शास्त्रज्ञांमध्ये डॉ. मोहोळकर यांना सलग तिसऱ्यांदा स्थान मिळाले आहे. याचबरोबर अल्फे-डोजर (एडी) सायंटिफिक इंडेक्सने २०२२ मध्ये प्रसिद्ध केलेल्या टॉप जागतिक शास्त्रज्ञांच्या यादीमध्ये डॉ. मोहोळकर यांना स्थान मिळाले आहे. डॉ. मोहोळकर यांनी मटेरियल सायन्स क्षेत्रात केलेल्या संशोधनाची दखल जागतिक स्तरावर घेण्यात आली आहे. सध्या ते सौर ऊर्जा, गॅस सेन्सिंग, सुपर कॅपॅसिटर, वॉटर स्प्लिटिंग, हायड्रोजन एनर्जी इ. विषयांवर पुढील संशोधन करीत आहेत.

लोकमत

मोहोळकर यांचा संशोधनाचा आठ हजारांचा टप्पा पार

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठाच्या
पदार्थविज्ञान विभागाचे शास्त्रज्ञ डॉ.



आण्णासाहेब
मोहोळकर यांनी
संशोधनामध्ये ८
हजार सायटेशनचा
टप्पा पूर्ण केला.
त्यांच्या

शोधनिबंधाना ८१९० सायटेशन
मिळाली आहेत. जगभरातील ८
हजाराहून अधिक संशोधकांनी डॉ.
मोहोळकर यांच्या संशोधनाचा संदर्भ
आपल्या शोधनिबंधात दिला आहे.
याचबरोबर अल्पर-डोजर (एडी)
सायंटिफिक इंडेक्स ने २०२२ मध्ये
प्रसिद्ध केलेल्या टॉप जागतिक
शास्त्रज्ञांच्या यादीमध्ये डॉ. मोहोळकर
यांना स्थान मिळाले आहे.



मोवताल

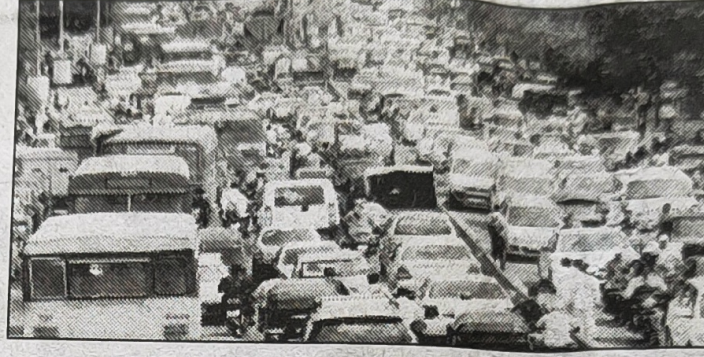
डॉ. डी.एन. शिंदे

रस्ते, रहदारी आणि पर्यावरण!

झाल्या आणि रस्त्यावर वाहनेच वाहने दिसू लागली.

वाहनांच्या गर्दीमुळे वाहतूक खोळंबा नित्याचे झाले. त्यासाठी रस्ते मोठे करणे अपरिहार्य असल्याचे तज्ज्ञांचे मत झाले. अर्थात खाऊजापूर्वी रस्ते एकेरी किंवा दुहेरी होते. ते चार किंवा सहा पदराचे बनवण्यात आले. त्यासाठी शेती होत असलेल्या जमिनी वापरण्यात आल्या. मुंबई-पुणे द्रुतगती मार्ग बनला. इतरही रस्ते मोठे झाले. रस्ता पूर्ण झाला की पुणे-मुंबई प्रवास केवळ तीन तासात, दोन किंवा अडीच तासात अशा घोषणा झाल्या. रस्ते तयार होताना जुनी झाडे तोडण्यात आली. त्याची भरपाई म्हणून नवीन झाडे लावली. वड, पिंपळ, पिंपरण, चिंच गेली आणि अँकेशिया, पितमोहोर, गुलमोहोर, नीलमोहोर यांची गर्दी वाढली. झाडे लावली ती अशी मोठी होऊन फुलणार, तोपर्यंत रस्ता आणखी मोठा करण्याची गरज भासू लागली. पुन्हा जमिनीचे संपादन आले. रस्त्याकडेची झाडे तुटू लागली. रस्ता मोठा झाला. शेतीचे क्षेत्र कमी झाले. शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई म्हणून दुप्पट-तिप्पट किंमतही देण्यात आली.

मात्र, शेतीचे क्षेत्र कमी झाले. हंगामी का होईना हिरवे रान ऑक्सिजन तयार करायचे ते थांबले आणि तेथे डांबर किंवा काँक्रीटचे रस्ते बनले. ते उन्हाची तीव्रता वाढवू लागले. रस्तेही ग्लोबल वॉर्मिंगला साथ देऊ लागले. हे सर्व अनावश्यक आहे का? तर, 'विकास आणि देशहितासाठी आवश्यक', असेच उत्तर द्यावे लागेल. तरीही या विषयावर लेख लिहिण्याचे कारण म्हणजे परवाचा मुंबई ते कोल्हापूर हा प्रवास! २००७ साली याच रस्त्यावरून पहाटे ५ वाजता निघाल्यानंतर ११ वाजता कोल्हापूरमध्ये ऑफिसमध्ये येऊन काम केले होते. रस्ता तोच आहे. उलट मुंबई-पुणे रस्ता आणखी मोठा झाला. तेवढेच



अंतर कापण्यास आज लागणारा वेळ मात्र सहा तासांऐवजी नऊ तास लागला. हा प्रवास करताना पुणे बायपासवर एका ठिकाणी दोन किलोमीटरचे अंतर कापण्यास दोन तासांचा वेळ लागला. रस्ता वाहतूक कुर्मगतीने सुरू होती. एकूण चित्राचे अवलोकन केले आणि अत्यंत विदारक चित्र दिसले.

रस्त्यावर जागोजागी अवजड वाहने तिसऱ्या लेनमधून चालवावीत असे फलक लावले आहेत. पहिले लेन केवळ आपले वाहन पुढे नेण्यासाठी वापरावे असेही लिहिले आहे. राहवले नाही आणि सूक्ष्म निरीक्षण सुरू केले. आजूबाजूला नजर जाईल तेथपर्यंतचे चित्र पाहताना, तेथे असणाऱ्या वाहनांत, पहिल्या लेनमध्ये जास्त संख्या अवजड वाहनांची होती. दुसऱ्या आणि तिसऱ्या लेनमध्येही अवजड वाहने होतीच. त्यांचा वेग कमी होता. आजूबाजूच्या वाहनात पन्नास टक्के छोटी वाहने होती. मधूनच दुचाकीस्वार फट मिळेल तेथून आपले वाहन पुढे दामटवत होते. त्यांचा यामध्ये समावेश नाही. शून्य ते पाच किलोमीटर प्रतितास वेगाने ही चारचाकी वाहने रांगत होती. तेथे असणाऱ्या वाहनांची सरासरी लांबी ही चार मीटर धरली, तर त्या दोन किलोमीटरच्या रस्त्यावर तीन लेनमध्ये मिळून एकावेळी, एका बाजूला दीड हजार वाहने होती. पुढचा कधी पुढे जाईल ते माहीत नसल्याने प्रत्येक वाहनाचे यंत्र सुरू होते. हा रस्ता कापण्यासाठी लागलेला वेळ हा दोन तास आठ मिनिटे होता.

यातील केवळ छोट्या वाहनांचे यंत्र सुरू असले तरी तासाला दीड ते दोन लिटर इंधन लागते. मोठ्या वाहनाला चार ते पाच लिटर इंधन लागते. मोठे टँकर किंवा बारा चाकांपेक्षा जास्त चाकाचे वाहन आणखी जास्त इंधन वापरते. त्यातही गाडी गिअरवर असेल तर आणखी जास्त इंधन लागते. त्यामुळे सरासरी प्रत्येक तासाला एका

वाहनाला एका तासाला लागणारे इंधन तीन लिटर पकडले तर दीड हजार वाहनांचे दोन तासात नऊ हजार लिटर इंधन केवळ दोन किलोमीटरच्या रस्त्यावर जळले. त्यामुळे तयार होणारी उष्णता त्याच भागात राहते. हवेबरोबर आजूबाजूच्या भागावर परिणाम करते. इंधन जळताना तयार होणारी प्रदुषके त्याच भागात जास्त तीव्रतेने असतात.

मार्गिकेची शिस्त पाळली असती, तर वाहने खोळंबली नसती. ती त्यांच्या नियमित वेगाने गेली असती, तर त्या दिवशी जेवढे इंधन जळाले त्याच्या एक विसांश इंधनाची गरज भासली असती. छोट्या वाहनांची २० किलोमीटर प्रति लिटर सरासरी मिळते. वाहनाच्या यंत्राची ताकद जितकी जास्त तितके जास्त इंधन जळते. प्रदूषण, तापमान वाढ, लोकांचे आरोग्य, वाहनाची कार्यक्षमता, वेळ या सर्वांवर इंधन जास्त जळाल्याने परिणाम होतो. आपण मात्र वाहतूक खोळंबण्याचे मुख्य कारण दूर न करता रस्ता मोठा करतो. वाहतूक खोळंबण्याचे एकमेव कारण वाहन चालकांनी लेनची शिस्त न पाळणे आहे. वाहने आपल्या लेनमधून चालवली तर निश्चितच वेळ, इंधन वाचेल, पर्यावरणाचे नुकसान टळेल. नाही पाळली तर रस्ता सहाच काय दहा लेनचा केला, तरी हाच अनुभव काही वर्षांनी पुन्हा येईल! प्रत्येकाने रस्त्यावर शिस्त पाळून पर्यावरण वाचवले पाहिजे.

vilasshindevs44@gmail.com

संपर्क : ९६७३७८४४००